

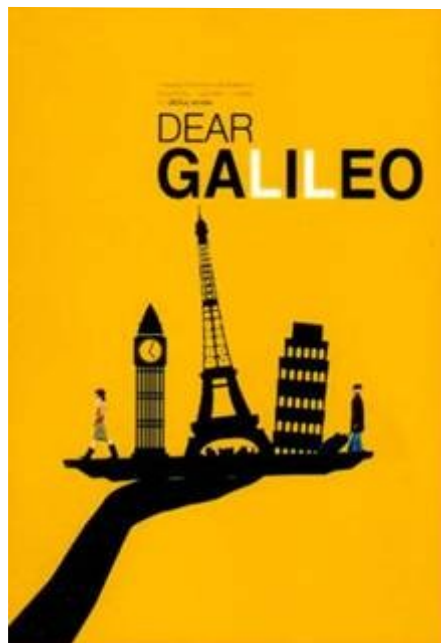
Bouandel Doraya – Hernádi Ambrus – Németh Lilla – Zurbó Dóri

Négy fehér tigris négy napja egy olasz kisvárosban

Semmiképpen se gondoljunk arra, hogy egy vándorcirkusz fő attrakciói oldottak kereket egy észak-olaszországi kisvárosba. A fehér tigris, vagy hivatalosan white tiger, egy igen fontos *terminus technicus*. Ugyanis a szervezők ilyen autentikus elnevezésű szekciókba sorolják a világ különböző pontjairól érkező filmkedvelő és filmértő vendégeket az udinei távol-keleti filmfesztiválon. A legtöbb időt a vászon előtt, a sötétben töltöttük (pedig kint hétágra sütött a nap), ahol a filmekken kívül alaposan megismerhettük a fesztivál trailert is. Úgy gondolom, ez a negyvenöt másodperces kis etűd igazán jól összefoglalta a rendezvény lényegét. A távol-keleti emberek is hasonló módon szórakoznak és szórakoztatnak (vidámpark mindenhol van), mint mi európaiak, néhol megfűszerezve a dolgot egy kis keleti tradícióval. Éppen úgy, ahogy a fesztivál kulcsszavai is hirdetik. A szórakoztatás a távol-keleti moziban is egzotikus (EXOTIC), autentikus (AUTHENTIC), azonban kockázatos (NO SAFETY) is, akár egy vándor akrobata élete. A trailert [itt](#) találd.

Dear Galileo (Nithiwat Tharatorn; Thaiföld; 2009)

„Kedves Galileo ígérd meg, ha ledobunk két követ egy hídról és egyszerre érnek a vízbe, akkor nálunk is készülnek majd ehhez hasonló filmek.”

Cherry és Noon a két thaiföldi lány játssza ezt a játékot, mikor valami fontos kérdésre szeretnének választ kapni a *Dear Galileo* című filmben. Mivel a történet elején óhatatlanul egyszerre érnek célba egy közös bungee jumping ugrást követően, érvényt nyer az elhatározásuk, hogy együtt útra kelnek és felfedezik Európát. Így válik valóra a két Thai teeneger álma. De a valóság sokkal keményebb, mint azt elsőre gondolták. A road movie szerkezetét idéző történet, mely Londonon, Párizson és Velencén keresztül követi a lányok sorsát, bemutatja

nekünk, hogy milyen is az élet emigránsként. Kimondottan eredeti ötlet, hogy a film semmiképp sem válik egy könnyed városnéző filmmé. A rendező a különböző országokban nem féltetlen a nevezetességek megmutatására helyezi hangsúlyt. Inkább a lányok lelkiállapotának változására, ahogy nem csak hazájuktól, de az ottani iskolás barátságtól is egyre távolabb kerülnek. A szokásos tinifilmek bárgyú se-veled-se-nélküled szerelmi „drámái” helyett, többek között olyan fontos kérdések merülnek fel a történetben, mint barátság, hűség, becsület és kitartás. Fiatalokról szóló történet ez, nem csak fiataloknak.

The Arrival (Erik Matti, Fülöp-szigetek, 2010)

Még a HD kamera okozta képzörejek és a hang fél másodperces csúszása mellett is határozottan jól kezdődött a film. Matti kitűnően exponálta félszeg, magányos hősét kiüresedett otthonának és ingerszegény munkahelyének bemutatásával. A képen látható Fülöp-szigeteki rendező, elmondása szerint, saját reklámfilmes múltjára reflektál a főhős, Leo jellemével. Ugyanúgy, ahogyan Matti is kiábrándult a reklámszakma zsoldos légköréből, Leo is szét szeretné törni életének fásult kereteit. A főhős álmaiban

újra meg újra egy ismeretlen nő kerül elő, és amint egy képeslapon megpillantja az álmaiban már oly sokszor látott helyszínt, elhatározza, hogy felkeresi a lányt. A lány ugyan végül nem lesz az övé, a boldogságot mindenesetre megtalálja újdonsült barátainak segítségével. A realista ábrázolás, illetve a Fülöp-szigeteki amatőr színészek bája remekül illeszkedik a film ritmusához, ezt a ritmust azonban meg-megtöri a többször visszatérő zenés „giccsmontázs”, amelyet teljesen fölöslegesnek éreztem. A montázsok fáradalmait csak fokozták a mozi szűkös ülőhelyei. A környezet üdítő bemutatása mégis élvezhetővé tette a filmet az egzotikus kultúrákra nyitott néző számára. És nem utolsó sorban jó volt végre egy olyan filmet látni, ahol nem minden a digitális technikára van bízva.

Running Turtle (Lee Yeon-Woo, Dél-Korea, 2009)

Lee Yeon-Woo dél-koreai rendező 2009-ben készült filmje a *Running Turtle*, azon kevés alkotások egyike, amit kivételesen a hazai közönség is láthatott az idei Titanic Filmfesztivál keretében.

Mi Udinében tekintettük meg a címével kisebb fejtörést is okozó művet. De nem volt hiába az agytorna, mert a fesztivál egyik legszórakoztatóbb filmjéhez volt szerencsénk. A történet egy balszerencsés, középkorú nyomozó (akire a címbebeli teknős titulus is utal) kilátástalannak tűnő, de annál komikusabb küzdelmét meséli el, amint egy korábbi sérelméért megpróbál bosszút állni a legendás gyémántrablón és harcművészen, Song Gi-Tae-n. Az egyre reménytelenebb próbálkozásai, hogy törbe csalja a profi bűnözőt odáig vezetnek, hogy teljesen elszigetelődik a családjától. Már-már összeomlani látszik az eddigi megszokott, aprócska ballépésekkel teli élete, mikor egy csipetnyi fondorlatnak és egy kivételesen jól irányzott karate ütésnek köszönhetően leteríti a legyőzhetetlennek hitt ellenfelét. A fordulat meglepő, hisz ennyire szerencsétlen főhős figurával talán csak a Kusturica filmekben találkozhattunk, ellenben az antagonisták karaktere annál tökéletesebb és heroikusabb. Véleményem szerint a film

érdekességét pont a két hős és a két cselekményszál közötti disszonancia adja. A titokzatos és halk szavú Song Gi-Tae akciófilmekbe illő figurája tökéletes ellentéte a köpcös és balfék rendőrnek, akinek soha semmi sem jön össze. Mindkettőjükért egyszerre szorítunk és ez a paradoxon adja a film diszkrét báját.

La Comédie Humaine (Chan Hing Kai & Janet Chun, Hong-Kong, 2010)

Két szögesen ellentétes karakterre fűzi fel szatirikus vigjátékát a hongkongi rendezőpáros. A fesztivál egyik legnépszerűbb figurája a film egyik főszerepét alakító Chapman To – akivel volt szerencsénk személyesen is megismerkedni –, alakítja a szíve mélyén szentimentális bérgyilkost. Ő testesíti meg az akció filmekből jól ismert magányos, rideg, csak a küldetésének elő eltántoríthatatlan hőst. Őt hozza össze a sors a romantikus tinifilmekből ismert esetlen kamasz srác karakterével. Egymásnak ellentmondó jellemük két műfaj találkozását eredményezi a vigjáték zsánerében. Az alkotás fő vezérfonalát jellemzi, hogy számos ponton reflektál a saját médiumára. Például a fiatal srác forgatókönyvíró, illetve számtalanszor megelevenedik egy-egy műfaj a képzeletükben. A mű egyik igazan mulatságos jelenetét is ide sorolhatjuk, amikor a főszereplő egész életútja elevenedik meg filmcímekben. Külön érdekesség, hogy az eredeti filmben elhangzó hongkongi filmcímeket nyugatiakra cseréltek ki, hogy az európai közönség számára is befogadható és szórakoztató legyen.

The Message (Gao Qunshu, Chen Kuo-fu; Kína; 2009)

Öt nap, öt ember, egy elszigetelt ódon kastély, sötét nyirkos pincék, rengeteg speciális effekt. Talán ezek azok a szavak, amikkel a legjobban jellemezhetném a *The Message* című kínai kém thrillert. Bizony ezzel a műfaji megnevezéssel és Agatha Christie szerű stílusával hívogatja az európai nézőt ez a távol-keleti alkotás a filmvászon elé. Amennyiben az angol író stílusa abban merülne ki, hogy viszonylag csekély számú

gyanúsított közül próbálja kitalálni, hogy egy zárt térben ki lehet a bűnös, akkor valóban nem csalódhat a kedves néző. Az előzetes elvárásoktól eltérően bennem viszont teljesen más érzések kavargtak. Képzeljünk el egy hazánkban oly kedvelt filmtémát, '56-ot, a maga hosszú fekete autóival, bőrkabátjaival és komoly kínzásaival. Ezt a tárgyi környezetet ültessük át a Távols-Keletre, azon belül is a '40-es évek Kínájába, és adjunk hozzá olyan szintű technikai felszereltséget, (légi felvétel, CGI, stb.) amit nálunk talán csak azok tapasztalhattak, akik a *Szabadság szerelem* c. film forgatásán vettek részt. A rengeteg vizuális effektet illusztráló történet alapját az az öt személy adja, akik közül egyet a Kínában épp kormányon lévő vezetés áruló hírszerzőnek (Phantom) vél. Így a kastélyba kihelyezett felügyelet azon dolgozik, hogy kijátssza őket egymás ellen. Illetve kegyetlen eszközökkel látványosan apró darabokra szedje őket, nem csak lelkileg, de fizikailag is. Természetesen a film végén szó szerint sikerül elvarrni minden szálát. De még a folyamatos csavarok, elmejátékok és képzeletet felülmúló hírszerzési technikák sem lesznek elegendőek ahhoz, hogy ez a mű ne a kínzási jeleneteitől váljon emlékezetessé.

Hear Me (Fenfen Zheng; Taiwan, 2009)

Nem csak Hollywoodban szönek képtelen álmokat az első szerelemről, hanem Taiwanban is. Képtelen? Ugyan. Csak nem szabad „túl felnőtt” hozzáállással tekinteni rá. A kamaszkori szerelmek rajongása határtalan, és ilyenkor (még) mindenki hisz benne, hogy együtt minden lehetséges. A *Hear me* erről a végtelen rajongásról szól, anélkül, hogy giccsbe hajlana. Hősei tisztaszívűek és eredendően jók, akik néha

bizonytalanok, helyenként idétlenek, egyszer-kétszer tévednek, de soha semmit nem tesznek önös érdekből, vagy gonoszságból.

Könnyed film (mindenképpen felüdülést jelentett a thriller-horror nap rémségei után), a problémafelvetés azonban sokkal komolyabb, mint az amerikai tinifilmek átlagos „pasizós/csajozós és végül a szalagavató bálon összejövős” dilemmái. Az akadály ugyanis, ami fiú és lány közé ékelődik, egy testi fogyatéék, a siketség, valamint az ebből adódó aggodalmak, illetve nehézségek. Ezt nem lehet varázsütésre megszüntetni, meg kell tanulni vele élni, ahogy hőseink is teszik. Mindezt úgy, hogy sosem tekintik a fogyatéékosságot valamiféle hátránynak, ami elzárja az utat attól, hogy teljes életet éljenek.

A szereplők szerény körülmények között élnek – ez azonban nem tolatodik elénk, hogy szánakozást erőltessen ránk. Helyzetük drámai, és akár szomorú is lehetne, ők azonban egy percig sem szomorkodnak (nem érnek rá ilyesmire), helyette örülnek annak, hogy mozoghatnak, hogy fel-alá suhanhatnak robogón, vízben úszva, vagy egy vízi madár könnyedségével szökellve. Egy-egy apró gesztus, vagy tekintet képes meghatni a nézőket, és a szívünk szakad az aprópénzt számolgató lány bájos együgyűségén, mégsem válik túl érzélgössé a film. (Még akkor sem, ha Ambrus mást mond.) A jelbeszéd állandó használata a vizualitást erősíti, és pontosan rímeli a mondanivalóra is: vannak dolgok, amiket megmutatni kell, nem pedig elmondani, mert csak így érthetőek. A film másik erőssége a forgatókönyv: fordulatok meglepőek, a karakterek gondosan körülírt, árnyalt egyéniségek. Egyetlen negatívumként említeném, hogy ebből is (mint majdnem az összes általunk látott alkotásból) vághattak volna egy keveset...

Persze, sokkal kevesebbet, mint az első nap látott *The Actresses*-ből... (E. J-Yong; Dél-Korea; 2009)

Ez a dél-koreai film műfaját tekintve „semi-fictional drama” hivatott lenni, dokumentarista jellegéből azonban nem sok jön át. Hat híres koreai színésznőt hoz össze a Vogue magazin egy fotózásra Szenteste (hogy miért pont ekkor, azt nem tudjuk), mi pedig beleshetünk a színpalok mögé, ahol a színésznők egymással rivalizálnak, vagy éppen lelkiznek. Viszont éppen ez a meglepő érzet az, ami nem működik. A

kamera a fikciós filmek láthatatlan pozícióját foglalja el, míg a szereplők közt lezajló dráma próbál dokumentarista jelleget öltetni – sajnos, sikertelenül. A helyzetek minden esetben megjátszottak, a beszélgetések teátrálisak, a közös sírás erőltetett, a CGI havazás giccses. Vagy ezzel azt kívánta sugallni a rendező (E. J-Yong), hogy a színésznők mindig, minden körülmények között játszanak? A filmleírás előzetesen azt ígérte, hogy „a néző megelégedzik arról, hogy filmet néz”. Tekintve, hogy 35 mm-s nyersanyagra forgattak le 104 percnyi

színjátékot hat híres színésznővel a főszerepben, akik magukat játsszák, és egy Vogue fotózáson vesznek részt, ez meglehetősen lehetetlen vállalkozásnak tűnik az első perctől kezdve. A dél-koreai filmes tudásom viszont, elismerem, igen csak hiányos, így meglehet, sok újító gondolatot tartalmaz a film azok számára, akik a hat híres színésznő életútját, és a körjük szerveződő filmkultúrát ismerik. A tanulság azonban, miszerint a színészek is emberek, globális jellegű, és a nyugati világban éppolyan aktuális, mint Ázsiában – mégsem tudott ezzel kapcsolatban semmi olyat közvetíteni sem E. J-Yong, sem a hölgyek, amit ne hallottunk volna már korábban százszor.

Seven 2 One (Danny Pang; Hong-Kong; 2009)

Első közös ébredésünk után keresztülrohantunk a városon, hogy megérkezzünk a 9 órás filmre, a hét szálon futó hongkongi *Seven 2 one*-ra, ami a fesztivál egyik legizgalmasabb darabjának bizonyult (ráadásul a tízperces késésünk miatt már a szervezők kerítették nekünk helyet, nem is akármilyet... a színházterem legjobb helyeit!). Danny Pang története azt meséli el, hogyan keveredik bajba 7x2 fiatal, akik a felnőtté válás során valahol, valamiért rosszul értelmezték az előttük tornyosuló akadályok megoldó képleteit. A cselekmény darabkát magunknak kell összeillesztenünk flashbackekből, különböző szemszögekből, éppen úgy, mintha egy puzzle-t próbálnánk kirakni, hogy végtére is megértsük, mi az a végzetes esemény, ami abba a bizonyos élelmiszerboltba sodorja az ismeretlen ismerősöket, akiknek a sorsa abban a tíz percen dől el. A történések mögött egy bonyolult kapcsolatrendszer húzódik, amelynek minden egyes tagja valamiképpen összefüggésben van egymással. A film legvége ráadásul egy B lehetőséget is kínál a tragikus végkifejlet után, és felvillantja azt, hogy mi lett volna, ha egy kicsit jobban figyelnek egymásra hőseink, ha nem vetik bele magukat értelmetlen hősködésbe, ha megértik, hogy nem ciki másoktól segítséget kérni, ha bajban vannak. Ez azonban tényleg csak egy villanásnyi ideig kerül elénk (közben szól a tökéletesen idevágó dalbetét, amit azóta is keresek, de nem találok), és nem próbál meg tanmesét kreálni belőle, csak egy érzetet sugall. Valami olyasmit, hogy mindenki mindenkire hatással van, figyeljünk oda azokra, akikkel találkozunk. Seress Rezsőt idézve (ha már az eredeti soundtrack nem került elő), „szeressük egymást, gyerekek!”.

A hajnali ébredés (5:00-kor már becsekkolva vártuk lila-rózsaszín repülőnket), az idegen környezet, és az esti kémfilm okozta fejtörés olyan állapotba juttattak minket, hogy

belekezdünk az utazás során véget nem érő játékunkba, melynek neve: a híres-neves TOP 3!. Aki még nem hallott volna róla, annak néhány szó a játékról: a résztvevők (2-99 fő) megegyeznek egy kategóriában, és megállapítják az adott témakör első három helyezettjét. Olykor bizony kegyetlen döntésekre kényszerülnek a rangsorolás érdekében. A játék egyik nagy előnye, hogy lehet játszani fűben fekvve, a repülón, sétálás közben, fagyizás alkalmával stb. Ízelítőképpen szeretnénk felvázolni Udinet „tophármakba” foglalva.

TOP3! film: 1. *Running Turtle*, 2. *Phobia 2*, 3. *Hear Me*

TOP3! étterem: 1. a Wok nevű ázsiai étterem, 2. bajuszos néni pizzázója, 3. élelmiszerbolt

TOP3! olasz szó/kifejezés: 1. fume, 2. „fáááááááááá”, 3. Mi piace come ridi.

TOP3! olasz különlegesség: 1. Spritz aperol, 2. cappuccino, 3. a trevisoi hínár

TOP3! fotótéma: 1. majális póz, 2. udinebuszsofőrködés, 3. a dekoratív székek

TOP3! TOP3!: 1. filmes TOP3!, 2. éttermes TOP3! 3. olasz kifejezések TOP3!

TOP3! amiért visszajövünk: 1. hatalmas mozivászon, 2. az általunk alapított szökőkutas hagyomány, 3. majális hangulat